www.svoboda-news.com

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК
THE LIBRARY OF THE
UNIVERSITY OF ILLINOIS

UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXV. Ч. 245. Джерзи Сити, Н. Дж., пятниця, 21. жовтня, 1927.

VOL. XXXV. No. 245. Jersey City, N. J., Friday, October 21, 1927. THREE CENTS.

ДЕРЖАВИ ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ БАНДИТИЗМУ В МЕКСИКУ

АМЕРИКА Й АНГЛІЯ ДОМАГАЮТЬСЯ ПОКАРАННЯ БАНДИТІВ.

ВАШИНҐТОН, 19. жовтня. — Деякі газети вважають, що межи Злученими Державами та Англією, з одного боку, а Мексиком з другого наспіває поважне межинародне напруження, до якого притокою були бандитські напади в Мексику.

Англійський уряд приказав свому представникови в Мексику, щоби він звернув увагу мексиканському урядови на напад Індіян з племени Іхтіянів на американську майну в Амахаці, підчас котрого розбишаки забрали в полон для викупу англійського підданого Мичела, ґенерального менаджера сеї компанії. Бандити зажадали зложення собі викупу в сумі 2,000 песів до 5 днів, грозячи в противнім разі вбийством.

Подібний протест здожив теж представник американського уряду. Протест подає напад розбишаків на американську майну, забранне всіх гроший, призначених на виплату робітників, а відтак напад розбишаків на поїзд, в якому було богато Американців. Про сей послідний случай мексиканські урядники висказуються з великим здивованнєм, бо після їх вісток на сьому поїзді їхали дочки мексиканського президента Каеса.

ПРОЦЕС ЗА НАФТОВІ ОБМАНЬСТВА ПРОТИ АМЕРИКАНСЬКОГО УРЯДУ.

АДВОКАТ ОБЖАЛОВАНИХ РОЗКРИВАЄ ЦІКАВІ РІЧИ ПРО ІСТОРІЮ ОБМАНЬСТВА.

ВАШИНҐТОН, 19. жовтня. — Нинішний день на росправі проти Фола, бувшого міністра внутрішних справ, і нафтяра Синклера, обжалованих за обманьство уряду при арендованню нафтових теренів, зійшов на промову оборонця Марина Лителтона. Ся промова важна тим, що вона показує, як оборона буде боронити обжалованих. Адвокат говорив, що арендованнє нафтових теренів від уряду плянував Догені, спільник Синклера, і то вже дуже давно, бо ще тоді, як Теодор Рузвелт був міністром фльоти. Адвокат говорив, що власне за порадою Рузвелта нафтярі постановили держати цілу справу в тайні.

Після промови адвоката обжалованих стала прокураторія ставити своїх свідків. Першим свідком був Фині, заступник міністра внутрішних справ. Сей заявив, що Фол знав докладно про цілу справу арендованнєя державних нафтових теренів.

СВЯЩЕННИК ПЯТНУЄ ПРОГИБІЦЮ.

НАЗИВАЄ ЗАКОН ВОЛСТЕДА НЕХРИСТІЯНСЬКИМ, ФАРИСЕЙСЬКИМ І ЧОРТІВСЬКИМ.

НЮ ЙОРК, 19. жовтня. — На вечері, урядженій в однім місцевім готели Краєвим Товариством Для Поборювання Прогибіції, виступив несподівано зпомежи гостий др. Джеймс Бектон Вернер, ректор епископальної церкви в Норвоку, в стейті Конетикаті, та в горячих словах напятнував прогибіційний закон як „нехристіянський, фаристейський і чортівський".

На думку д-ра Вернера, такий закон як прогибіційний могли Американці ухвалити тільки в хвилі моральної розпуки. Прогибіція се трасканнє батогом, а „все, що має в собі признаки насильства й примусу, не має признання Бога. Бог домагається від нас тільки того послуху, який нам приказує наше сумління, а погорджає чесностю, яка не є випливом духа самого чоловіка".

„Прогибіційний закон є лихий, злобний і шкідливий в засаді. Його ціллю нібито є тверезість. Що се гарна ціль, про те нема сумніву. Але до сеї цілі автори прогибіції йдуть у грубий спосіб, тріскаючи батогом, викрикуючи, що пиття вже пропало та що ми не повинні пити. Я мігби замкнути свого сина та піти по сусідах розповідати, що він чесний чоловік, бо нічого не краде. Коли ми справді не можемо запиватися, бо не можна нігде дістати напитку, то з того не будоби чого хвалитися. Замикати людий до тюрми, щоби їх примушувати до тверезости, значить робити щось з розпуки".

ЗАКИДАЮТЬ ЗАРЯДОВИ КЛЕНА РОЗТРАТУ МІЛІОНІВ.

ПИТСБУРҐ, Па., 19. жовтня. — До місцевого федерального суду внесли урядники Ку-Клакс-Клена позов проти кількох викинених з організації членів та домагаються сим позовом від суду заборонити викиненим уживати імени організації. У відповіди на сей позов викинені подають, що уряд Клена розтратив безправно 15 міліонів долярів маєтку організації. У сій відповіди викинені жадають від суду, щоби суд визначив ресівера для Клена та заборонив організації розвивати діяльність у сьому повіті.

З огляду на те, що пізвані подають у відповіди, що Клен треба винувати за ріжні напади, побої, пімсти ба навіть уведення та вбийства осіб, процес між членами Клена заповідається як велика сензація. Пізвані кажуть, що організація Клен ніколи не виконувала своїх статутових цілий, якими має бути добровільне несенне помочи, релігійної й матеріяльної.

ШЕРИФ ЗАФАНТУВАВ ЛЬОКОМОТИВУ.

НЮАРК, Ню Джерзі, 18. жовтня. — Шериф повіту Есекс зафантував на стації Мангетен Трансфер льокомотиву Пенсилвенійської зелізниці. Шериф грозить, що продасть льокомотиву, щоби в сей спосіб дістати для одного позовника зелізниці виграні 32,000 долярів. Льокомотива мала коштувати 50,000 долярів.

ПОЛЬЩА ВІДМОВИЛА ВСТУПУ СЕКРЕТАРЕВИ МАЙНЕРСЬКОЇ ЮНІ.

ЛОНДОН, 18. жовтня. — Польське правительство відмовило вступу до Польщі А. Ґ. Кукови, секретареви майнерської федерації, який хотів взяти участь у зборах екзекутивного комітету Майнерського Інтернаціоналу у Варшаві. Секретар Федерації, Річардсон одержав візу, однак відмовився їхати, коли Кукови відмовлено вступу до Польщі. Кук належить до лівого (комуністичного) крила британської робітничої партії. Грав він визначну ролю в часі минулорічного вуглевого страйку в Англії.

Кук заявив, що через неприсутність британських репрезентантів збори Комітету Майнерського Інтернаціоналу цілком не відбудуться.

УВЯЗНЕННЯ СТОРОННИКІВ ТРОЦЬКОГО Й ЗІНОВЄВА.

МОСКВА, 18. жовтня. — В день відкриття зїзду Всеросійського Центрального Виконавчого Комітету арештовано у Москві велике число сторонників Троцького й Зіновєва.

Поліційні агенти відкрили у Ленінграді тайну друкарню сторонників Троцького й Зіновєва. Переловлено також кілька десятків тисяч проклямацій під наголовком: „Проч зі Сталіном і Бухаріном".

ШАЛЯПІНОВИ ВІДБИРАЮТЬ ЙОГО МАЄТНІСТЬ У СОВІТСЬКІМ СОЮЗІ.

МОСКВА, 18. жовтня. — Покарання Шаляпіна за те, що жиє по приятельськи з російськими еміґрантами, не покінчилося віднятттям йому назви „народнього мистця". Рязанський совіт рішив відобрати йому також маєтність, яку йому передше повернено окремим декретом.

УКРАЇНСЬКА ЖІНКА ДІСТАЛА 10 ЛІТ ЗА ВБИВСТВО.

Десять літ тюрми в карнім заведенню в Принс Алберт дістала 30 вересня в едмонтонськім суді у Канаді Параска Фесюк за вбивство. Лава присяглих признала її винною вбивства Йосифа Микитовича, фармера в околиці Атабаски, в провінції Алберті. Жінка боронилася тим, що вона стрілила в самооборонї, коли Микитович грозив їй та її синови ножем. Почувши засуд, Параска Фесюк зімліла. Мешканці округа Атабаски предложили судови петицію з 200 підписами з благанням о змилування над жінкою.

СОВІТСЬКА ВЛАДА ОБЖАЛОВУЄ БРИТІЙСЬКУ МІСІЮ О ШПИГУНСТВО.

МОСКВА, 18. жовтня. — Совітська політична поліція обжаловує бувшу британську місію у Москві о шпигунство. Незадовго стане перед воєнним судом 5 Москалів обжалуваних о шпигунство для згаданої місії. Політична поліція мала дістати у свої руки переписку між Р. Годсоном, головою місії і консулем у Ленінграді, Престоном. Головним організатором шпигунства був секретар місії, Чарнак. Обжалувані шпигуни заявили, що Чарнак змушував їх до шпигунства погрозою, що: „ніхто не може відказатися від шпигунства через те, що „британське рамя є досить довге й могуче й може покарати не тільки того, що відмовляється, але й його родину".

Обжалований Пров заявив, що Чарнак випитувався про інформації відносно того, як сильна сторожа береже міністерство війни, котрими входами звичайно входять комісар Ворошілов і віцеміністер Уншліхт, яких уживають автів і т. п. Сі інформації потрібні були для російських монархістів-терористів.

СЕКРЕТАР БРИТІЙСЬКОЇ МІСІЇ ЗАПЕРЕЧУЄ, ЩО МІСІЯ ЗАНИМАЛАСЯ ШПИГУНСТВОМ.

ЛОНДОН, 18. жовтня. — Е. В. Чарнак, бувший секретар британської місії у Москві, що перебуває тепер у Лондоні, заперечив рішучо твердження совітської політичної поліції, що він був у якихбудь взаєминах з обжалованими о шпигунство Москалями. Він заявив теж, що навіть ніколи не бачив у життю тих людей.

КИЇВ ГОТУЄТЬСЯ ДО РОКОВИН ЖОВТНЯ.

До жовтневих роковин мають закінчити будинок Академії Наук, рентґенівську дитячу стацію, робітничі будинки водників та шкіряників, будинок металістів і низку инших робітничих будинків. У Ржищеві на Жовтневі свята відкривається агрошкола, а в Димирі лікарня. У Київі на Жовтневі свята встановлять меморіяльні дошки на будинках, де містилися ріжні бойові організації, що керували повстанням у Київі.

ЗАРІБОК МАНІТОБИ НА ПЕРЕГОНАХ.

Около $2,250,000 перейшло через машинки до закладів підчас перегонів в парках Гіпіґ і Поло коло Вінніпеґу. Провінція Манітоба заробила на тім $112,500, бо їй дістається 5-тий процент з того, що перейде через машини.

ПАМЯТНИК НА МОГИЛІ ШЕВЧЕНКА.

Президія Укроголовнауки має пристосувати до 10-х роковин жовтня закладини памятника на могилі Шевченка. До Укроголовнауки вже почали надходити проекти памятника.

ПРОТИСОВІТСЬКИЙ БЛЬОК НА БАЛКАНІ.

СОФІЯ, 18. жовтня. — За зосередженя а також і намовою Італії має зорґанізуватися на Балкані протисовітський бльок. До сього бльоку буде належати Румунія, Болгарія, а також Альбанія.

АРЕШТУВАННЯ УПРАВИТЕЛЯ СИРОТИНЦЯ ЗА ЖОРСТОКІСТЬ.

ОДЕСА. — Арештувано тут за лихе обходження з дітьми управителя сиротинця. Смарував він йодиною язики своїх вихованців за прозивання себе а також сшивав рукави їх сорочок, як у „сіямських братів". Послугувався він також пожарними сикавками, щоби розігнати недозволені збори своїх вихованців.

ПЯТЬ ПРИСУДІВ СМЕРТИ У КАМЯНЦІ-ПОДІЛЬСЬКІМ.

Камянець - Подільський. — Засуджено тут на смерть через розстріляння за шпигунство в користь Польщі 5 Українців, а 45 инших обжалуваних засуджено на 10 літ вязниці. Судова розправа проти них тревала два дні.

ЗАГОВІР ВЕЛИКИХ МАДЯРСЬКИХ ВЛАСНИКІВ.

На Мадярщині викрито нову тайну організацію великих земельних власників Мадярів, що мають свої добра в Чехословаччині, Югославії та Румунії. Метою сього заговору є провадженнєя розвідки та пропаганди в цих сусідніх державах.

НА ДОПОМОГУ ЖЕРТВАМ ПОВЕНІ НА ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ.

За ініціятивою українських профсоюзів відбулась широка нарада представників ріжних громадських, наукових, літературних та художньо-мистецьких орґанізацій, де приймали участь представники центральних правлінь профсоюзів, центрального комітету КНС, Українського Червоного Хреста, Вукоспілки, редакцій центральних газет та инш. На нараді обговорено питання про негайну допомогу з боку українського робітництва й селянства й всієї української суспільности трудящих Західної України. Нарада ухвалила негайно орґанізувати Всеукраїнський Комітет Допомоги трудящим Західної України з 35 чол., до складу якого ввійшли представники всіх присутніх орґанізацій. Комітет працюватиме постійно при Українському Червоному Хресті.

На засіданні Комітету ухвалено орґанізувати дві комісії: господарчу та орґанізаційно-пропагандитську. В завдання першої входить збирання коштів до фонду допомоги, друга комісія повинна розгорнути широко аґітаційну кампанію на фабриках, заводах і підприємствах. На голову цієї комісії обрано Хвилю, на заступника академика Багалія. Передбачається випустити спеціяльно одноденну газету на користь тих, що потерпіли від повені.

ПРОЦЕС УБИЙНИКА С. ПЕТЛЮРИ

БУВШІ УКРАЇНСЬКІ УРЯДОВЦІ СВІДЧАТЬ В ОБОРОНІ ПЕТЛЮРИ.

ПАРИЖ, 19. жовтня. — Підчас вчорашньої розправи проти вбийника С. Петлюри зізнавали переважно бувші урядовці українського правительства у тім часі, коли С. Петлюра був його головою. Усі урядовці зізнали згідно, що пок. С. Петлюра був противний погромам і видавав розпорядки, у яких грозив острими карами тим, що допускалися погромів.

Адвокат Шварцбарда, Торрес, перебив свідкам обжаловуючої сторони й заявив, що Петлюра був диктатором і тим чином особисто відвідальним за вчинки підчинених йому осіб. Зізнання свідків, переслуханих того дня, мали доказати три головні питання: Чи С. Петлюра був безпосередно й особисто відвідальний за погроми? Чи Шварцбард поповнив свій вчинок ніким не наймлений і щоби пімститися за кривди Жидів? І чи він вистрілив ще два послідні стріли у тіло С. Петлюри, коли той вже лежав на землі?

На перші два питання оборона предкладає докази, що обжалуваний поповнив свій вчинок сам особисто, ніким не наймлений і щоби пімститися за кривди Жидів. Третє питання оборона Шварцбарда заперечує. Обжалоуючая сторона заперечує два перші питання, а потверджує послідне.

ФРАНЦІЯ ГОДИТЬСЯ НА НОМІНАЦІЮ В. ДОВҐАЛЕВСЬКОГО ЯК АМБАСАДОРА У ПАРИЖІ.

В. ДОВҐАЛЕВСЬКИЙ НЕ ЗАНИМАВ НІЯКИХ СТАНОВИЩ У КОМУНІСТИЧНІМ ІНТЕРНАЦІОНАЛІ, АНІ У КОМУНІСТИЧНІЙ ПАРТІЇ.

ПАРИЖ, 19. жовтня. — Французьке правительство повідомило совітське правительство у Москві, що воно годиться на номінацію Валеріяна Довґалевського як російського амбасадора у Парижі. Довґалевський, що був передше амбасадором у Швеції, а опісля амбасадором у Токіо, в Японії, займе місце Раковського, який вже виїхав з Парижа. В. Довґалевський не занимав ніяких становищ ані у комуністичнім Інтернаціоналі, ані у російській комуністичній партії. Довґалевський звісний є також з того, що ніколи не брав участи у пропаґанді комуністичного Інтернаціоналу.

ПОЛЬЩА ДАЛА ВІЗУ КУКОВИ, СЕКРЕТАРЕВИ МАЙНЕРСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ.

А. ДЖ. КУК ВИБИРАЄТЬСЯ ДО ВАРШАВИ ЛІТАКОМ.

ЛОНДОН, 19. жовтня. — Польське правительство, що не хотіло дати дозволу на приїзд А. Дж. Кука, секретаря Майнерської Федерації, до Варшави на збори Майнерської Інтернаціональної Екзекутиви, відкликало свою заборону й приказало дати візу на приїзд А. Дж. Кука до Польщі. Кук вибирається тому до Польщі літаком. Збори Майнерської Інтернаціональної Екзекутиви відложено до пятниці, щоби уможливити Кукови бути на них присутним.

ЛИТВА ВНОСИТЬ СКАРГУ НА ПОЛЬЩУ ПЕРЕД ЛИГОЮ НАЦІЙ.

ОБВИНЯЄ ПОЛЬСЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО, ЩО ВОНО СТРЕМИТЬ ДО ВІДОБРАННЯ ЇЙ НЕЗАЛЕЖНОСТИ.

ЖЕНЕВА, 19. жовтня. — Литва внесла скаргу на польське правительство перед Лігою Націй; у своїй скарзі обвиняє вона Польщу, що та послідна стремить до відібрання їй незалежности.

Литва протестує дальше у своїй скарзі проти замкнення литовських шкіл у Виленщині й проти увязнення польською владою литовських священиків. Також закидується у скарзі переслідування Польщею Литовців. Поступовання Польщі загрожує приятельським взаєминам між сусідючими народами й через те Ліґа Націй повинна взяти під увагу відвічальність Польщі у сій справі.

20 ТИСЯЧ ВІДЕНСЬКИХ НІМЦІВ КИДАЄ КАТОЛИЦЬКУ ЦЕРКВУ.

ПРАВНУК ЦІСАРЯ ФРАНЦА ЙОСИФА, ФРАНЦ ВІНДІШҐРЕЦ ВИСТУПИВ З КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ.

ВІДЕНЬ, 19. жовтня. — Правнук цісаря Франца Йосифа а внук наслідника престола, Рудольфа, принц Віндішґрец, виступив з римокатолицької а перейшов до старокатолицької церкви. Молодий, бо 16-літній принц, є сином буйної архикнягині Елисавети, дочки архикнязя Рудольфа, що, розвівшися зі своїм чоловіком, князем Віндішґрецом, вступила до віденської соціял-демократичної партії, а кілька літ тому назад вийшла заміж за соціялістичного посла до австрійського парляменту.

Молодого принця виховують так, щоби був встані сам заробляти собі на прожиток. Молодий Франц Віндішґрец учиться автомобілевого інжинірства. Молодий принц Віндішґрец, виступаючи з католицької церкви, пішов слідом 20 тисяч віденських робітників, які у трьох послідних місяцях кинули католицьку церкву. Таке громадне відступство від католицької церкви спричинила побіда монсіньора Зайпля, австрійського премієра над страйкуючими робітниками підчас липневих революційних подій у Відні. Від того часу соціял-демократична партія веде пропаґанду за виступленням юніяних робітників з римо-католицької церкви.

ТЕПЕР ПРИЙМАЄТЬСЯ ЧЛЕНІВ БЕЗ ВСТУПНОГО

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1914, under the Act of March 8, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:
Price Three cents a copy.

One year	$ 7.00
Six months	$ 3.75
Three months	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:	
One year	$10.00
Six months	$ 5.00
Three months	$ 2.75

ПЕРЕДПЛАТА:
Поодиноке число три центи.

На рік	$ 7.00
На пів року	$ 3.75
На три місяці	$ 2.00
В Джерзи Ситі і Заграницею:	
На рік	$10.00
На пів року	$ 5.00
На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає.
Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

НА СУДІ

Дня 26. мая 1926 року на однім з парських булевардів згинув з рук Шолома Шварцбарда Головний Отаман Симон Петлюра. Саме тепер розпочалася в Парижі карна розправа, на якій будуть судити убийника. Як сама подія набрала була відразу світового розголосу так і теперішня розправа відобється у світі широким відгомоном. Бо Шварцбард син впливової жидівської раси, а доконав убийства на бувшім голові Директорії У. Н. Р., себто, на голові української держави за те, що цей голова мав толерувати жидівські погроми, жертвою яких мало впасти яких 100,000 жидів на Україні. Через те являється Шварцбард в очах жидів героєм і мучеником, а Петлюра погромщиком. І в той спосіб будуть жиди боронити Шварцбарда. Зібрали на це міліоновий фонд та замовили собі славних учених людей як Бернарда Шо, Айнштайна і других, які мають станути в його обороні. Мають в своїх руках найкращого адвоката, а їм до помочі зголосилися не тільки російські чорносотенні кола, але навіть соціяліст-революціонер Керенський, та великий російський письменник Максим Горкий. Всі вони йдуть тепер одною лавою з большевиками на чолі, щоби боронити Шварцбарда, а опльогавити Петлюру. Між тими іменами має знайтися рівнож і наш письменник Винниченко. Не можемо в це послідне повірити, але так пишуть американські газети. До помочі стане жидам ще й світова преса, яка у великих світових центрах, коли не є в руках жидів, то стоїть під їх впливом і економічно від них залежна.

Ще не знати, як випаде розправа, а вже тепер та ото преса настроює читаючу публику в той спосіб, що представляє Петлюру як „Різника України", як це можна було читати в однім з нюйорських часописей. Кореспонденти з Парижа представляють знова Шварцбарда як поета, автора трох книжок, хороброго і відзначеного за хоробрість воїна І т. п., а Петлюру як того, що йшов з німецькими війсками підчас світової війни розбивати Росію. Сам Шварцбард заявив на першій розправі, що він рад, що пімстився за жидівські жертви, бо така пімста належалася за ті страшні погроми, яких допускається український нарід від соток літ на жидах і католиках.

Як бачимо, все тут прекрасно сконструоване. Москалі раді, що можуть скинути зі себе пятно погромів і перекинути його легким коштом на Українців, йдуть помагати Шварцбардови. Бо тим вони компромітують заразом імя українське і весь наш визвольний рух. А цего їм як раз треба. Та яка користь буде з цего для самих жидів? В той спосіб ведена оборона Шварцбарда є прецінь визовом, киненим жидами українському народови. А цей визов може вратувати одиницю, себто Шварцбарда, але зате готов стати прірвою між народом українським а жидами.

ГАЛИЧАНЕ НА ВЕЛИКІЙ УКРАТНІ

Боротьба в комуністичній партії відбилася також і на Україні. В той час, як у Московщині має вона причини політичні, соціяльні та тактичні, на Україні долучається до цього ще й питання українського націоналізму.

Для боротьби з опозицією приїздив на Україну з Москви Ярославський, який перевів чистку комуністичної партії. Не сховалося від його чекістського ока те, що на Україні зростає націоналізм навіть в комуністичних колах, та взагалі росте національна свідомість в українських широких масах.

Хоч партійний зїзд у Харкові завдяки домаганням Мануїльского та Затонського, ухвалив незначною більшістю резолюцію про боротьбу з опозицією та заявився за підтримкою Сталіна, всеж таки після того почалася чистка делегатів на зїзді. Найбільше активні опозиціонери на чолі з Шумським були арештовані, а менше активні видалені під ріжними претекстами поза межі України. Тут хочемо згадати тільки про те, яку саме ролю грають в тім всім Галичане, що живуть на Великій Україні.

Тисячами живуть Галичане на Україні. Їх можна стрінути на ріжнородних ділянках державного й народнього життя. Особливо багато вони працюють на полі культурному, в шкільництві та в кооперації. Здається, що це ставить їх далеко від політики та й більшість з них не хоче політикувати, а веде практичну роботу. Треба навчити український нарід своєї рідної грамоти, історії, треба передше освідомити його національно, так вони думають, а знова большевики ніби прагнуть самі до цього. Але тут вияснюється, що большевикам потрібне якесь своєрідне „самоопределіенie" народа, а не національна свідомість Українців, як окремого народа, окремої нації, відмінної від Москалів, що має свої окремі національні інтереси. Очевидно большевикам потрібна „малоросійська" свідомість українських мас, при якій Українці рахувалиб себе „тоже русскими".

Ми вже нераз виявляли большевицьку „единонеделімовску" працю, а тому тут не будемо довше над нею спинятися. Обмежимося лише коротенькою пригадкою.

З Галичанина „малороса" зробити не можна. Перетворити його в „також русскаго" не можна. Він навпаки є наочним, реальним свідком того, що український нарід різко відмежовується від Москалів по своїй культурі, звичкам, мові то що. Це одначе творить небезпеку для большевицького русоцентризму. Тому то, борючись з партійною опозицією, большевики за одним заходом почали переслідувати і Галичан. Тому саме розпочалося видалення за межі України Галичан та Буковинців, які здаються для Москви найбільше національно небезпечним елементом. Крім того визнано небажаним перебування Галичан в прикордонній польсько-румунській полосі.

По старому виразу царської Росії „для пользи служби", переселюють Галичан та Буковинців в нові райони України, та поза межі її. Людям, що ознайомилися добре з працею в теперішніх містах свого осідку, які часто вже тут живуть родинами та з ріднею, тепер доводиться мандрувати в нові міста й починати наново свою працю. Доводиться починати знову своє особисте та громадське життя, крім того залишатися довший час безробітним, терпляти від нужденного, голодного життя. Кожен Галичанин старався поселитися недалеко від своєї ближчої батьківщини, щоби почувати себе не зовсім відірваним від своєї рідної землі, від своїх рідних, що залишилися під польським канчуком. Тепер його силоміць переносять в як найдальші закутки, звідки він не зможе дати помічної руки своїм рідним та не буде в силі навіть могти почути докладну вістку про них. Це зовсім безпотрібно поглиблює почуття туги за своєю рідною оселею, за своїм рідним близьким краєм. Все це викликає депресію духа, а тому й зменшує працездатність, а тут треба напружувати всі людські сили, щоби виконати ти колосальну роботу, яку треба на Україні перевести по відбудові культурного та економічного життя України.

Для характеристики большевицької політики до речі буде навести, що в той час, як Українців Галичан та Буковинців, а також безземельних селян придніпрянців переселяють за межі України на Московщину чи в Сибір, на Україну переселяють Жидів з Білоруси, яким дають землю на півдні України для створення жидівських хліборобських кольоній. На Україні страшна земельна тіснота, а большевики пруть сюди Жидів. Наколиб дійсно була можливість кольонізації півдня України, то не вже на таке переселення більше право мають білоруські Жиди, ніж Українці з Галичини та Буковини, де вони гинуть від безземелля та вандрують за море, шукати кусника хліба?

Щоби втримати як найдовше український нарід в лабетах Московщини на ланцюху бувшої російської імперії, ведуть большевики саме таку політику у відношенню їх до Галичан та Буковинців. Другого вияснення годі знайти.

Кождий нарід, хочби дикий,
Любить свій родинний край,
Любить вітцівські язики,
Свою мову і звичай.

А. Могильницький.

ДІТОЧІ ТЕАТРАЛЬНІ КНИЖКИ:

МАЛИЙ ТРАГІК (5 осіб)	**10 ц.**
СЛІДАМИ ТАРАСА (8 осіб)	**10 „**
РУСАЛКА ДНІСТРОВА (7 осіб)	**10 „**
РІЗДВО МАРУСІ (6 осіб)	**10 „**
КОЗАЦЬКІ ДІТИ (8 осіб)	**10 „**
ДІТОЧЕ СВЯТО (7 осіб)	**10 „**
ЗБИТОЧНИК (4 осіб)	**10 „**
ТАРАС ДИТИНА (10 осіб)	**10 „**
ІМЕНИНИ ВЛОДКА (8 осіб)	**10 „**
СОНЯШНИК (9 осіб)	**10 „**
КОНИК СТРИБУНЕЦЬ (5 осіб)	**10 „**
ПЕЧЕРИ (8 осіб)	**10 „**
ЛІСОВА КАЗКА (12 осіб)	**10 „**
СУД СВ. НИКОЛАЯ (10 осіб)	**10 „**
ВІНОК НА МОГИЛУ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА (8 осіб)	**10 „**

Замовлення і гроші слати до:

„SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

Ю. Гаврилюк, Шикаго, Ілл. — М. С. перебуває тепер по всякій правдоподібности в Канаді, мабуть у Вінніпеґу. Напишіть до якої укр. вінніпеґської газети, а вони Вам зможуть подати точну адресу.

Ф. А., Палмертон, Па. — Не тільки Ви, але багато других потратили в той спосіб свої гроші. Дали доляри, а за те дістали потім купу безвартісних польських марок. Це вже пропаща справа.

М. Т., Филаделфія, Па. — Не думайте, що коли Ви читали критику адмірала Мек Крудера в филаделфійськім Сетурдей Івнінг Пост, то вже не можна було її вичитати в других. В Америці маєте позно ріжних часописей, які виходять у ріжних містах, а подають одні і ті самі кореспонденції, ті самі фоніпейпер і то в оден і той сам час. Приміром часописи Гирста, які видаються по ріжних містах дають всюди богато одного і того самого матеріялу. Те саме було і з критикою Мек Крудера. А це, чи мається писати „Елдер Рут" чи „Рут Елдер" — дрібниця. Одно і друге правильне.

П. Ш., Ню Йорк. — Не дивуйтеся людям, що побаламучені. Ми їх не винуємо. Це винен той рутенський дух, яким туманиться наш нарід. Віддайте гроші тим, що незгідні з Вами і Вашими однодумцями, а Ви вашліть туди, куди Вам наказує Ваш розум і Ваша совість.

МІТИНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

МІННЕАПОЛІС, МІНН. Тов. ім. Б. Хмельницького, вид. 345, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори згаданого вид. відбудуться в неділю, дня 23-го жовтня, зараз по 12-тій годині в гали. Проситься всіх членів явитись на сей мітінґ бо є дуже важні справи до полагодження. Рівночасно пригадується всім тим, що еще не надежать до організації, що в неділю, 23. жовтня будемо принимати до відділу і Тов. без оплати вступного. Проситься користати з нагоди і прийти. — Андрущак, Пастушенко.

СКРЕНТОН, ПА. Бр. св. Володимира, вид. 162, повідомляє своїх членів, що звичайний місячний мітінґ відбудеться 23. жовтня, в гали церковній, в 1-ій годині пополудни. Проситься всіх прийти на означений час. — В. Баран, предс.; М. Гнатів, секр.

ЯК БУДУЄМО СИРОТИНЕЦЬ У. Н. СОЮЗА.

350.

Слово до противників Сиротинця У. Н. Союза.

Дорогі Родимці! Неодин з Вас кричить, що йому не треба сиротинця ані захисту для старих і немічних калік, бо він — мовляв — молодий, дужий, має маєток для своїх дітей і т. п. О, як Ви милитеся, як Ви нерозумно говорите! А чи Ви можете знати, що з Вами завтра, або ще нині, станеться? Чи Ви певні, що Ваш маєток вистарчить Вам аж до смерти, а що Ваші діти будуть Вас у старости доглядати? А подивіться, скільки то вже тепер є таких синів і доньок, які не дивляться на батьківський маєток, а покидають своїх родичів і не признаються до свого тата чи мами. Або знов тоті молоді, що дуфають у свою молодість і силу тай кажуть, що їм сиротинця не треба, бо вони самі свої діти виховають. Ох, яке се нерозумне говоренне! А подивіться, як то скоро можна туди дістатись і як скоро може Вам придатися те, проти чого Ви тепер виступаєте. Даю Вам приклад з инших людей, а зі самого себе. Послухайте, прошу:

Ви всі, до котрих я се говорю, мене не знаєте; але в околиці Ансонії, Дербі і Шелтон (у стейті Конетикат) мене всі знають — як знали і мою покійну жену. Таж я такий молодий і здоровий, а до трох тижнів лишився як серед води з чотирма дрібненькими діточками. І щож тепер робити? Хиба сядь тай плач. Але й плач не поможе, бо жити треба! Ви-ж се добре знаєте, що ми всі тут в Америці жиємо з праці рук. І що було зробити мені з тими дітьми, колиб не моя старша братова, котра — дай їй, Боже, здоровля! — обходила цілий час моїх дітей і хору жену, а по смерти жени занялася тими діточками як рідна мати (за те складаю їй приюдно сердечну подяку!). А колиб так не згадана моя братова, то я бувби приневолений віддати свої діти в чужі руки, до чужого сиротинця на виховання. Бо то й не кожда родина схоче чоловікови помогти. І я теж маю більше родини, але ся вже не дасть мені помочі...

Отже я кажу до всіх противників Сиротинця-Захисту У. Н. Союза, що така добродійна інституція є для нас конче потрібна і вона мусить бути! Тож, дорогі Браття і Сестри, кличу до Вас: Не відкладайте такої важної справи як Сиротинець-Захист при У. Н. Союзі! Возьмімся щиро до праці і збудуймо той добродійний дім для наших сиріт і старців — собі на славу, а потребуючим на пожиток.

В. Шуран, предс.
Тов. Зап. Січ, від. 23. У. Н. С., в Дербі, Конн.

351.

Братство св. Івана Хрестителя, вид. 18, У. Н. С., в Сімор, Конн.

Хвальний Заряде! — Просимо приняти від нас першу маленьку сумку ($10), яко завдаток, а ми маємо сильну надію, що наші члени, котрі живуть разом з нами, підуть дальше тими самими слідами, а також і не члени, взагалі наші родимці. Хай Бог поможе, щоби другим разом зібрати більшу суму. Ануж, Браття і Сестри, до праці! Покажім, що й ми дбаємо, щоби збудувати Сиротинець-Захист У. Н. Союза в недалекій будучности. — **Астафій Феленчак,** предс.; **Трофим Підлипчак,** секр.; **Александер Смій,** касієр.

„Якби ми були мали науку, то за невіжеством своїм не прийшлиб до такого занепаду.
„Пересторога" поч. XVII в.

ЯК КОЛЄКТУВАВ Я ГРОШІ НА ДІМ ЧИТАЛЬНІ „ПРОСВІТИ" У ДУБНІ

(Докінчення).

— Господи! — ось то буде учена голова раз! — прошептав я, але читав дальше.

„Студіюючи ось так, — писав товариш дальше, „чую, що підупадаю вже на здоровлю, лікар радить негайно виїхати в гори, а що, як знаєш, через ті студії я винищився вже й матеріяльно, то решту Ти вже й сам знаєш..."

„Значиться" — продовжав дальше наш студент — „я просиви Тебе о маленьку пожичку на лікування.. Ти там тепер знова при грошах, бо ось колєктуєш від людей... віддам... — Твій: В. Д".

Цего, розуміється, було мені вже за богато!

— А повісився б ти, вражий сину, разом з твоїми факультетами! — подумав я собі...

— Бо й подумайте, добрі люде!

Я помістив відозву в часопису, що збираю гроші на дім читальні в краю, а той смик студіює собі тут в Америці „аґрарну теольоґію" й факультет, і тому пожич йому гроші, з котрих ти й сам ще й зломаного цента від нікого не бачив!

„Норт Геллей, Месс., дня, і т. д.— звучав пятий лист.

„Дорогий Майку!.. Лист від Вас отримальисьмо, за що Вам барз красно дякуємо, що за нас не забуваєте...

„У нас все постарому, кури нам — Богу дякувати — добре несуться, а що мій старий в англійській газеті вичитав, що яйця підскочать ще в гору, то центи в нас завше найдуться"... — писала мені знова одна знакома мені наша фармерка.

— Ого! Коли кури добре несуться і яйця „підскочать ще в гору — подумав я собі, — то й центи в хаті найдуться, а тим самим тут щось на дім читальняний капне...

„З рештою в нас все олрайт" — писала знакома фармерка дальше. — „Мій старий купив нашому Штифови (Стефанови) нового форда, й той як Вам взяв тим фордом їздити, то взяв і переїхав тут коло нас на дорозі якогось старого Жида... й тепер маємо клопіт, бо той якийсь парх взяв і заскаржив нас до сонду (суду), а наш Штиф взяв і кудись втік, бо боявся, аби го старий не набив, і така в нас біда, — скаржилось бабище дальше.

— Ану, коли так, то пропав капнук, а з ним і моя колєкта для села Дубна, — подумав я.

„Але то ніц" — немовби потішала мене дальше фармерка. „Ми там ще з того якось виліземо, бо нас ще стати, аби зацитькати того старого парха, але ми тут маємо ще й другий клопіт, бо наша Мерка (донька), котру посилалисьмо до високої школи і платилисьмо за неї гроші, аби училася на „тичерку" (учительку), не хоче більше вчитися, бо взела й знюхалася з тим дурним Фредом, що в нас минулого року цибулю рейзував, і хоче з ним женитися. Я там не малабим проти того ніц" — писала мені фармерка дальше — „але мій старий каже, що за таких бомів дівок не видає, й каже, що як він (той Фред) ще раз до нашого гавзу покажесі, то він го з фузії (рушниці) застрілить і конець".

Ось вам, бабуню, і коровай!

— Усе було-б добре, — бо й кури добре несуться, — біда тут тільки у тім, що синок перєїхав „фордом" якогось там старого Жида, — а донечка замісць вчитися на тичерку, знюхалася з якимсь там бомом, і роби тут, чоловіче, що хочеш!...

І коли брала мене вже охота шпурнути і цим листом за попередними, — зауважив я, що листови ще не конець, тому читав я дальше:

— „Що до тої колекти в краю", писала фармерка дальше, „то мій старий казав Вам написати, що ми там не відказуємосі, — то як прийдете до нас тут колись, — то дамо Вам з пару тузинів (дозинів) свіжих яєць на сю колекту...

Ось тобі й на!

Хочеш, Михайле, колекту для Дубна в краю, сідай на трен, плати яких пять до шість долярів за дорогу, а відтак патріотичні фармері обладують тебе яйцями й ти вертай з тим їх крамом мов який ганделес до Ню Йорку!

А до чорта й то рогатого мені з подібними колекторствами і всіми патріотизмами! Возьму і зрезигную із того всего й конець! — подумав я собі.

Переглянув я відтак декілька часописів, де аж кипіло від ріжнородних збірок, як приміром на „Народні Доми", читальні, інвалідів, та инші гуманітарно-просвітні цілі як в старому краю так і тут. Бачу, що людиська складають гроші, аґітують, виказують, де, хто і скільки зібрав, чи сам зложив на поміч „Рідному Краєви", а мої односельчане ось що — одні мовчать мов заклятті, а другий натеребив мені ще про яйця, петрушку, „гніду кобилу", або прямо пожич йому ще грошей, бо він студіює факультет!

Роздумуючи ось так, я і не спостерігся, що було вже около десятої години в ночі, тому знеохочений до крайности поклався спати з тою постановою, що слідуючого дня або сколектую трохи грошенят, або подамся до димісії й баста!

Слідуючого дня однак хропів я собі мабуть здорово в ліжку, коли моя „супруга" збудила мене з якоюсь двозначною усмішкою і сказала вставати, бо там хтось — як казала, кличе мене на „лонґ дістанс" по телефоні.

Встав я борзенько з ліжка, підійшов до телефону, взяв слухавку, приложив до уха і закликав:

„Геллов, геллов!— Тишина...

„Геллов"! — повторив я вже голосніше, — якийсь шум, помішані якісь голоси, шепіт, і знова тишина...

„Геллов"! — повторив я вже з натиском, — „голл юр вайр" — почув я, й... а „геллов, геллов", то це ви, містер Беля?

А розуміється, що це я — відповідаю, я хто там на дроті, прошу?

„На плоті?"

Ні, на дроті! — відповідаю.

„Та ми там, Богу дякувати, не на ніякім дроті, але ось тутечки в аптиці, — відповідає мені хтось якимсь хрипливим голосом.

Де в аптиці? — питаю.

„Ну так!"

Де?

„Та дежби, ось тут у Савтпорті..."

А, у Савтпорті? — то гаразд, але хто говорить?

„Або-ж то ви нас не пізнаєте?"

Розуміється, що ні! Абож то я вас бачу?

„Справді?"

Слухайте! Не морочіть мені гітари, — відповідаю вже лютий, але говоріть коротко, хто ви є, й чого собі від мене бажаєте?

„Та ми там від вас нічо не хочемо, але хочемо вас поспитати за ті гроші..."

За які гроші?

„Ану, за ті, що наколектувалисьмо для Дубна".

О! коли так, то гаразд — відповідаю краянам вже весело, а богато маєте вже?

„Чого?"

Ну, тих грошей?!...

„О, богато! — Тому хочемо поспитати"...

Добре! питайте, або ліпше приїзджайте сюди особисто з тими грішми, обчислимо й вишлемо сейчас до краю, — відповідаю комітетовцям.

„Але ми боїмося їхати"...

Длячого?

„Аби нам які злодюги „голдап" не зробили по дорозі".

То присилайте гроші почтою!

„Боїмося!"

Чого?

„Аби нам де гроші в дорозі не пропали".

То що зробимо? — питаю..

„Абож ми знаємо?...."

* * *

Ну, чи не хитреньки собі ті мої односельчане, думав я собі, вертаючи від них слідуючого дня з грішми і точнісіньким виказом всіх жертводавців, які передали мені й просили переслати до краю.

Не хотіли з тими грішми приїздити сюди особисто, бо булиб мали кошти на оплачення дороги. Не хотіли висилати грошей почтою, бо й тут треба було оплатити кошти пересилки, а це з чужих грошей якось не випадає... а своїх знова шкода...

Тому ти, Беля, приїзди сам, плати собі сам кошти подорожі, висилай повну суму, після виказу жертводавців, до краю, сам оплати кошти пересилки, а коли не хочеш, то відвези ті гроші хочби особисто до Дубна, бо цеж народний гріш...

І най тут хтось заперечить мені, що з моїх односельчан: „Не хитрі собі Малороси"!!!

Михайло Беля.

Також система.

— Хочу купити револьвер.

— А якої системи бажаєте револьвер?

— Та такої... на шість осіб...

Щоб не стратити місця...

Дідичка до огородника: — Я дуже дивуюся, Андрію, чому ви не женитеся. Прецінь перший огородник на світі, наш праотець Адам, мав жінку.

— Та воно правда! Але через жінку стратив добре місце...

УВАГА! РОЧЕСТЕР, Н. Й.!

УКРАЇНСЬКА ГРОМАДО!
Спіши на

ВІЧЕ

ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМІТЕТУ
В СПРАВІ ПОМОЧИ
ПОТЕРПІВШИМ ВІД ПОВЕНИ
В НЕДІЛЮ, 23. ЖОВТНЯ 1927
під ч. 303 HUDSON AVENUE
пів до першої пополудни.

Хай не бракне ні одного Українця на згаданім вічу.

244-5 **Комітет.**

ПОЗІР! БАЙОН, Н. ДЖ.! ПОЗІР!

ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКОГО ДЕМОКРОТИЧНОГО КЛЮБУ
— відбудеться —

ВСЕНАРОДНЕ ВІЧЕ
В НЕДІЛЮ, 23. ЖОВТНЯ 1927
о 2-гій годині пополудни
В ЦЕРКОВНІЙ ГАЛИ
НА 1СТ 25-ій УЛ., BAYONNE, N. J.

Бесідник п. Омелян Ревюк, редактор „Свободи".

Справа на порядку дневнім: поміч жертвам повені в старім краю.

Всі Братства, Товариства, Сестрицтва і Клюби проситься взяти участь, як голос кождого Українця і Українку.

245-6 **Комітет.**

ПОЗІР! АЛЕНТАВН І ОКОЛИЦЯ!

Повідомляю всіх членів Української Січи ім. Дорошенка, від. 2., котрі належали до неї тому пару років, щоб зійшлися на

ГЕНЕРАЛЬНІ ЗБОРИ
В НЕДІЛЮ, 23. ЖОВТНЯ 1927
о годині 2-ій пополудни
ДО УКРАЇНСЬКОЇ ГАЛІ
під ч. 803 FRONT STREET,

Павло Любоцький, тимчасовий секр.

245-6

ЗБОРИ
РОДИЧІВ ДІТЕЙ СТАРШИХ КЛЯС ШКОЛИ

на 14-ій вулиці в Ню Йорку відбудуться в пятницю, 21-го жовтня в 8-ій год. вечер, в гали церковній, 353 E. 14. улиця.

Вписи до школи дітей продовжуються. 245

Заряд Школи.

УВАГА! — ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ.!

ЗАРЯД УКР. НАРОДНОЇ ШКОЛИ
В ЕЛИЗАБЕТПОРТ, Н. ДЖ.
при співучасти українських Бр. і Тов.
— устроює —

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ
В СУБОТУ, 22. ЖОВТНЯ 1927
В ГАЛИ У. Н. ДОМУ
214-16 FULTON ST., ELIZABETH, N.J.
Початок о год. 6-ій вечер.
Вступ від особи 25 цнт.

Заряд Укр. Нар. Школи просить всі Братства, Сестрицтва і Товариства, як також всіх Громадян з Елизабет і околиці, прибути на баль. На балю буде гратн Українська Музика, буде много несподіванок, що вдоволить всіх гостий. Дохід з балю призначений на утримание У. Н. Школи. Заряд Школи взиває всіх родичів, що посилають своїх дітий до школи, взяти численну участь в балю і тим доказати моральне і матеріяльне поперття для Рідної Школи на земли Вашингтона. За веселу забаву ручить

245 **Заряд Шкільний.**

УВАГА! НЮ ЙОРК, Н. Й. УВАГА!

ЗАХОДОМ КОМІТЕТУ
ОДНОСЕЛЬЧАН с. СОСНІВ,
ПОВ. ПІДГАЙЦІ
— устроюється —

ВЕЛИЧАВИЙ БАЛЬ
В СУБОТУ, 22. ЖОВТНЯ 1927
В УКР. РОБ. ДОМІ,
66-68 E. 4th ST., NEW YORK, N. Y.
Початок о год. 7-ій вечером.
Вступ 50 центів.

Дохід з балю призначений на будову Народного Дому в Сосновi.

Всіх Громадян сердечно запрошує да численної участи в сім бали 245-6

Комітет.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

„НАТАЛКА ПОЛТАВКА".

Переглядаючи в суботу по роботі російську нюйоркську газету **„Новое Русское Слово"**, запримітив я оголошення **„Наталка Полтавка"**. На оголошення не звертаю спеціяльної уваги, особливо в часописах російських, але стрінувшись з словами „Наталка Полтавка" — мимоволі чоловік задержиться та прочитає. От тому прочитав і я. Прочитав і довідався, що отсе в **Українськім Народнім Домі** в Ню Йорку будуть відчиняти „Зимовий Сезон" безсмертною оперою Котляревського. От і гарно — подумав собі. Здивувало мене тільки те, чому це нема оголошення в українських часописах, особливо в „Свободі". Бож прецінь на представлення до Українського Народного Дому Росіяне не ходять а тільки Українці і то якраз ті, що читають „Свободу". Це така відома кождому Українцеви в Ню Йорку річ, що над нею нема потреби розводитися. Але я до політики, як то кажуть, не мішаюся, а тільки констатую факт, що так було. Мене обходить більше сама вистава, бо і я грішний почував в собі деяку іскру, що лучить мене з театром.

В першу чергу я зрадів, що „зимовий сезон" розпочато „Наталкою Полтавкою". От цілком так, як це було в нас на Україні. На всякі національні свята чи ювилеї грали по театрах „Наталку Полтавку". Нею і розпочинали театри свої, як тут сказано, „сезони". Таке бувало й у Галичині. „Наталка Полтавка" стала для нас свого рода національною святістю, яку ми особливо шанували. Не була вона вже для нас на буднях а тільки на свято. Тому і до самої вистави звикли у нас ставитися з особлившою пошаною і увагою. Цего вимагала від нас наша традиція.

От тому то і бігав я декілька разів до каси, щоби завчасу купити білет, бо боявся, що не стане для мене місця. Та каса була замкнена. Але я таки квітка дістав. Діждався на силу вечора, пождав з пів години під дверми і таки діждався, що двері відчинили, от і я вже на салі.

Сів і сиджу. Людей оглядаю. Бачу, що в першім ряді засіли деякі з нашої інтелігенції. І се мене тішить. Бачу, як бігають і якусь газету продають і думаю собі: Га, це Америка. Бизнес ферст. Представлення було заповіджене точно на год. 8.15. Публика зійшлася точно, а точно о год. 9 почав виходити з бічних дверей диригент. І ось завіса розсунулась і перед нами село мов писанка. Махнув диригент і заспівала Наталка, але жалібно, дуже жалібно. А по тім вийшов на сцену салдат, старий в старенькому пальті. Дуже то подобав він на миколаєвського. З одного боку мали ми обшарпаного салдата, що подобав на жебрака, а з другого Наталку, а на ній плахти, підтичка гаптована, сорочка вишивана, словом гожа і багата дівчина, до якої саме залицяється салдат. Чи це до ладу? — подумав я собі. Але гляджу, що буде далі.

Аж зирк, рудий чоловік виглядає з-за лаштунків. Махнув Махно, а на носі чиряк, червоний як калина. Проспівав про діда, а угледівши старого салдатиська, зачав з ним розмовляти. Поспівав трохи, а тоді вдвох зачали співати про людську долю та так захопилися, що трохи на диригента не сперлися, а завіса за ними й засунулася. Я думав, що вони може говоритимуть щось до людей, може на повінь збиратимуть або що, бо той салдатик, ще як до Наталки залицявся та про вовка співав, то до людей звертався. Але ні. Нічого не говорили, тільки поклонялися, в тим часом завіса знов розсунулася і я побачив перед собою український хор. Але чомусь не бачив я українського диригента Кириченка. Що за мара — думаю собі. Та спасибіг, сусід пояснив. Каже, що українські диригенти не освічені, не вміють диригувати, бо учити це инша річ. От чому взято московського диригента, якого звуть Углицьким. Це великий московський композитор. От і я подумав: отак, мовляв, Кириченко працював, учив, збирав той хор, а чужі скористають. Як заспівали, то аж за печінку потягло, а очи від почуття самі в долину зачали дивитися. Дуже гарно. Українська пісня сумна, така структура вже, а як заспівали, ще сумніще стало. Та скоро прийшла инша дія. Хор відійшов, а замісць нього зявилась українська хата, а в ній дочка та матір. Спочатку сумували, аж покіль не прийшов рудий чоловік з чираком на носі. Зачав умовляти, щоб заміж дочка виходила. Ну, дочка перелякалася й згодилася, а потім плакала знов, а на кінці заспівала сумної, бо послухала матери.

Прийшла перерва. Люди відпочали і знов посідали, згідно за нумерами на тікетах. Сцена відкрилась і бачимо, як на сцені сидить собі кацапчук у лаптях і американському брилі і співає пісню про бурлаку з московським акцентом, мабуть на те, щоб розуміли усі, а не лише Українці. Чомусь тільки заїкавсь, начеб не знав, про що говорить. Та нараз почався спів його товаша Петра, а небавром він і сам вийшов з клуночком у добрій чумарці і сивій шапці, синіх штанах, червоних чоботях і у вишиваній сорочці. Вийшли й салдат з рудим дядьком. Салдат чомусь хитавсь, трохи не падав і верз усяку нісенітницю. І я пригадав собі, що колись уже такого бачив на ярмарку в балагані, але той був веселіший. Потім і Наталка вибігла, цілувалась з Петром, сварилася знов з матерю та салдатом і зрештою порішила вийти заміж за Петра. І як завше буває в таких випадках, збіглися дівчата та хлопці, зачали танцювати на вприсядки, а потім кланятись.

Тут уже комедія кінчилася, а зачалась „сходка". Ото один добродій виліз на сцену та зачав хвалити артистів, здається навіть заплакав. Оказалось, що це говорить предсідатель, пан Лазута. Я й запитався сусіда, що це він говорить? А той каже: „Як це, то ви не знаєте? А звідкіля ви, чи не з російської України? То наше галицьке „подзеньковане" — каже він. А як завіса засунулася, забрав ще голос презбитеріяньский професор др. Льонгин Цегельський. Сказав він таке: „Панове! Ми, публика, маємо також право голосу. Ми мусимо подякувати панові Лазуті та високоповажаному директорові пану Добрянському". А якийсь нахаба, певно Москаль, бо по московськи промовив, додав: „Кукушка хвалит петуха за то, что хвалит он кукушку". Весело було. Артисти задоволені і адміністрація теж. Так само був би був може й я задоволений, як би не отруїли мені святочного настрою двох добродіїв, що йшли попереду мене й ділилися враженнями.

— „Що не говоріть" — казав один — „а вони за дурнів нас мають. Просто глузують. Деж можна, щоб утнути таку карикатуру на безсмертний твір Івана Котляревського, батька нашого літературного відродження. Малороси все одно не розуміють ваги цего твору тай не можуть розуміти. А ми тому потураємо".

— Що-ж? — відповів другий. — Як би аматори були, то булоб ще гірше.

— Хто знає, може ліпше. Можеб хоч традицію та мову пошанували.

Василь Бобрів,
Ню Йорк, Н. Й.

Гроші мають слизький хвіст.

Більше розуму, менше гроша.

ПОЗІР! ЧЕСТЕР, ПА.! ПОЗІР!

ЗАХОДОМ
ВІДДІЛУ СОЮЗА УКРАЇНОК
У ЧЕСТЕР, ПА.
— відбудеться —

ВЕЧЕРНИЦІ
В СУБОТУ, 22. ЖОВТНЯ 1927
SATURDAY, OCTOBER 22, 1927.
В ГАЛИ ЛИТОВСЬКИЙ
FORTH & UPLAND ST., CHESTER, PA.
Початок о год. 7-ій вечер.
До танцю буде приграватн первородна Українська Музика.

Громадяни і Громадянки!

Запрашаємо Вас на сі Вечерниці і просимо взяти як найбільшу участь, бо весь дохід призначений на будову або закупно української хати, котрої конче нам потрібно.

Буде богато несподіванок.

За добру забаву і добру перекуску та напитки ручить 244-5

Комітет.

ПОЗІР! NEWARK, N. J. ПОЗІР!

БРАТСТВО ПРЕСВ. ТРОЦЦІ
І ТОВ. ЗАПОРОЖЕ
— устроюють спільно —

ВЕЛИКИЙ
БАЛЬ
В СУБОТУ, 22. ЖОВТНЯ 1927
В УКР. РОБІТНИЧІМ ДОМІ
57-59 BEACON ST., NEWARK, N. J.
Початок о год. 6-ій вечером.
Вступ 35 центів.

Проситься всіх охочих до танцю й забави взяти численну участь. 244-5

Комітет.

УВАГА! НЮАРК, Н. ДЖ., УВАГА!

УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА ПАРОХІЯ В НЮАРКУ
— устроює —

ВЕЛИКИЙ
ОСІННИЙ БАЛЬ
В СУБОТУ, 22. ЖОВТНЯ 1927
В ГАЛИ п. ПАЛУБЯКА,
НА 150 COURT STREET.
Початок о годині 7-ій вечером.

Запрошуємо всіх Українців і Українок як місцевих так і позамісцевих на сей баль. Приграватн буде укр. орхестра. Будуть також ріжні несподіванки на балю.

За добру забаву і приємну обслугу ручить 245

Балевий Комітет.

КОЖДИЙ ІХ КУРИТЬ.

Old Gold предложено курячій публиці в Ню Йорку тому 6 місяців і вони здобули собі сейчас признание. Old Gold це нова і лїпша цигаретка. Нова фабрика виробляє їх тепер 30,000,000 денно. В тім певне лежить і причина. Однак ми неконче хочемо, щоб ви вірили в наші слова. Ви купіть одну пачку Old Gold і переконайтесь самі. В них нема кращих ні в одному. Ми дуже радо погодимося з вашим осудом. Винайшовши нову методу, Lorillard створила цигаретку, яку сатисфакція закурити. Від самого рання аж до ночі ви можете курити сі цигаретки без числа і без найменшої обави іритації горла. Се тому, що О. Gs. є лїпші і ні тому повинні курити їх. Чи ваше оголошення Old Gold в нашій часописи. Витніть їх і заховайте, вони дадуть повно сміху і вдоволення для нас іншими знаками. Оголошення сі поміщуються в нашій часописи.

ПЕВНИЙ СЕРЕДНИК НА БОЛІ МУСКУЛІВ

Не має потреби вам мучитися болями в крижах і терпіти від наболілих, звихнених мускулів і хрящів, що буває після тяжкої праці, фізичних зусиль чи з якої иншої причини. Приложіть Джансона Червонохресний Нирковий Пластер на болючим місцем, біль, недомагання, набренїість покинуть вас — майже дорозу.

Джансона Червонохресний Нирковий Пластер усуває біль, наче як чари, тому, що медицинна з пластру проникає крізь шкіру, йде просто в болюче місце і починає негайно свою роботу, покоючим справано біль доти, доки пластер остає на тілі.

Тисячі тяжко працюючих робітників і робітниць знайшли в нім найбільш легкий, певний і скорий спосіб визбутися болів з недомагаючих мускулів. Не терпіть ані одної мінути довше. Дістаньте з аптики Червонохресний Нирковий Пластер. Якщо лиш приложите його, зараз почуєте, як дивно і надзвичайно він помагає.

„ЦАРІВНА"
ПОВІСТЬ
написала ОЛЬГА КОБИЛЯНСЬКА
Ціна $2.00.
Можна набути в Книгарні „Свободи"
„SVOBODA"
43 Grand St., Jersey City, N. J.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

НЮ ЙОРК.

Збори Союза Українських Товариств у Ню Йорку.

Минувшого тижня гр. Іван Марусевич, як секретар „Союза Українських Народних Товариств у Ню Йорку", повідомив карткою членів, щоби зявилися на день 14. жовтня в салі Народного Дому на надзвичайні збори сего товариства. Так як на картці було написано, що моя присутність конечна, а Союз Українських Товариств міста Ню Йорку претендує показувати дорогу не лишень самому містови Ню Йоркови, але й всій американській Україні, я пішов на збори. Кромі чисто товариських справ, на зборах говорено теж про справу віча для допомоги жертвам повени в Галичині. Постановлено се віче урядити в салі Українського Народного Дому в Ню Йорку в неділю, дня 16 жовтня, сейчас по богослуженню. На предсідателя встановлено гр. Гузара. Один з присутних ставить внесення, щоби гроші вислати до Обєднання Українських Організацій, яке вже буде мати таких жертв більше, і буде могти вислати жертви дієвеше. Оцьому внесенню сейчас спротивився др. Льонгин Цегельський, кажучи: „Ми вже знаємо, де гроші посилати!" Гр. Гузар домагається від д-ра Цегельського близчого поясненя; йому як предсідателеви віча треба знати не так, куди не післати, але куди післати, але др. Цегельський йому вияснення не дав.

Коли хтось підняв думку, що віче треба оголосити в Свободі та в других українських газетах, то гр. І. Добрянський заявив, що „ми зі Свободою нічого спільного не маємо"; що в Ню Йорку буде виходити своя місцева газета, і тільки в ній буде оголошуватися віча та театральні вистави. І справді, ні віча ні театральної вистави Наталки Полтавки в українських газетах не оголошувано. За те оголошено виставу в московських. (Диви прим. Новое Русское Слово, субота, 15 жовтня).

Гр. Йосиф Мулярчук поставив внесенне, щоби всі присутні на салі приступили до Союза Українських Товариств, а би всі учасники зборів на будуче були членами організації. Др. Цегельський сейчас сьому спротивився, бо, мовляв, у сей спосіб можна буде набрати богато хабаря. Всіх кандидатів мають переглянути урядники організації, а передовсім пп. Добрянський, Лазута й др. Цегельський, і одобрити, чи вони надаються на членів.

Говорили теж за кольпортованне своєї газети. Постановлено вислати спеціяльних людий, які мають роздати перше число газети під українськими католицькими церквами, головно в Ню Йорку, Бруклині й Джерзі Ситі, котрих священики, великі прихильники політики епископа Богачевського, є теж великими прихильниками газети, яку в Ню Йорку редаґує проф. др. Льонгин Цегельський. На пропозицію самого проф. д-ра Цегельського постановлено газету під церквами не продавати, але роздавати даром.

Гр. Тимко Мілецьук інтересовав уряд у справі своєї жертви в сумі 9 дол. 50 центів на фонд голодуючого села в Галичині, яку від нього передав Союзови Товариств гр. Олекса Осядач ще 9. жовтня 1926. року. Гр. Мілецьук знає, що гроші були передані, але знає, що фонд голодуючого села ще й до нині, себто рік після зложення жертви, гроший не дістав. Гр. Марусевич відповідає, що гр. Осядач гроші передав, і вони ще до нині находяться в руках Союза Товариств. Гр. Мілецьук заявляє, що йому приємно, що гроші є, але все таки він не може висказати свого здивовання, що їх не вислано сейчас на ціль, на яку він гроші зложив, але держиться вже цілий рік у касі, коли там у краю їх так потреба.

Присутний.

ПОДЯКИ

Я низше підписаний складаю щиру подяку Головному Урядови У. Н. Союза за уділення мені запомоги з „Фонду Запомогового", у сумі 50 долярів, котрі станули у великій пригоді для моєї родини.

Складаю теж щиру подяку урядникам 38 відділу за їх труду у вистаранню запомоги, котра була так великою поміччю у моїм прикрім положенню, бо находжуся вже у шпитали від 17. лютого с. р. до нинька.

Никола Хомин,
член від. 38 У. Н. Союза,
Елмайра, Н. Й.

Я низше підписана складаю сердечну подяку Головному Урядови У. Н. Союза за так скору виплату посмертного у сумі $1000.00, по моїм покійнім мужеви Петрі Махометі, котрий помер дня 21. червня і осиротив мене й пятеро діточок. Дякую Богови, що лишив для мене щирого опікуна, котрим являється У. Н. Союз. Рівнож дякую урядникам і членам тов. „Просвіта", від. 16. У. Н. Союза за участь у похороні. Також взиваю усіх тих, котрі ще не належать до У. Н. Союза, нехай не зволікають в вступають сейчас у члени, щоби не було запізно, бо смерть не перебирає. Мій муж належав всього 10 місяців до У. Н. Союза, а мимо того дістала я цілу запомогу.

Наталія Махомета,
членкиня 16. відділу тов. „Просвіти", Спринг Валі, Н. Й.

НІЧ НАД СТАВКОМ.

Довкола мертва тишина,
З-за хмари місяць виринає,
Крадучись у воду зазирнув,
І знов у хмарі потонув.

Ставок легесенько гойднув,
Сріблистой хвилею своєю,
У сні, здавалося, здрігнувсь,
І безтурботно усміхнувсь.

Пестливий легіт налетів,
Торкнувсь листочків, розбудив,
І з ними так зашепотав,
Наче тайну їм казав.

По небі зірка покотилась,
І шлях свій ясно освітила,
Мов небесам „прощай" сказа- [ла,
І десь за обрієм упала.

Нічний метелик пролетів...
А ось блищак замерехтів,
Зже згас... сховавсь...
Чи засоромивсь, чи злякавсь?

Знов одностайно жаба крячe,
Цвіркун в траві зацвіркотав
Стиха... урвав...
Молитву, певно, дослівав.
І знов побожна тишина,

П. К.

ПЕРШИЙ РАЗ! НА НЮАРСЬКІЙ СЦЕНІ! ПЕРШИЙ РАЗ!
СТАРАННЯМ ТОВ. „БУДУЧНІСТЬ" В НЮАРКУ, Н. ДЖ.
— при співучасти —
АРТИСТА ОДЕСЬКОГО ТЕАТРУ ПЕТРА ГУРСЬКОГО
і ліпших аматорських сил, буде поставлена на причуд гарна і поучаюча драма в 5-ох діях під назвою:

КРІВАВІ ПЕРЛИ

В СУБОТУ, ДНЯ 29-ГО ЖОВТНЯ (ОСТ.) 1927 РОКУ
В УКРАЇНСЬКІЙ РОБІТНИЧІЙ ГАЛИ
57-59 BEACON STREET, NEWARK, N. J.
Початок точно о годині 7.30 вечером. — Вступ 50 центів.
По представленню БАЛЬ до пізної ночі.

245-6 **Комітет.**

ПОЗІР! ФІЛАДЕЛФІЯ І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!
LABOR INSTITUTE, 810 LOCUST STREET.
ПЕРШЕ ПРЕДСТАВЛЕННЄ СЕГО РОКУ ТРУПИ МЕДОВА
В СУБОТУ, ДНЯ 22-ГО ЖОВТНЯ (ОСТ.), 1927
відограється безсмертна українська оперета
при співучасти відомих артистів
Д. МАКАРЕНКА, Р. СОЛОВЕЙОВА І Д. МЕДОВА

НАТАЛКА ПОЛТАВКА

Котляревського.
Початок точно година 8.30 вечер. — Режісер: Д. Медов.

УВАГА! НЮ ЙОРК, Н. Й.! УВАГА!

Заходом Українського Робітничого Клюбу буде поставлена чудова драма, в 5-ох діях, Тобилевича, під назвою:

„БАТЬКОВА КАЗКА"

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 23-ГО ЖОВТНЯ 1927 РОКУ
(SUNDAY, OCTOBER 23rd, 1927)
В УКРАЇНСЬКІМ РОБІТНИЧІМ ДОМІ
66—68 E. 4th STREET, (MANHATTAN LYCEUM) NEW YORK, N. Y.
БЕРУТЬ УЧАСТЬ: Тов-ки: М. Калмук, А. Вербовська, О. Шопінська; Тов-щі: О. Азовський, Ф. Бражник, І. Побіденко, В. Гаврилейко, Дурарович, І. Камій і инші. — Режісер О. АЗОВСЬКИЙ.

Половина доходу призначена на допомогу потерпішим від повіді робітникам і селянам на Західній Україні. — Не забудьтеж за день 23. жовтня!

ПО ПРЕДСТАВЛЕННЮ БАЛЬ 245-6

УВАГА! НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

БАЛЬ ТОВАРИСТВА „ДНІСТЕР"

— відбудеться —
В СУБОТУ, ДНЯ 22-ГО ЖОВТНЯ (ОСТ.), 1927
У ВЕЛИКИ САЛИ УКР. НАРОДНОГО ДОМУ
217-219 East 6th Street New York City.
Музика первородна! — Чудова забава!
Приниманнє нових членів до Тов. І У. Н. Союза без вступного.
Початок 6.30 вечером. — Вступ 50 центів.

Хто набув тікет на пікнік на день 28-го серпня с. р., сей тікет є важний на Баль повисше означеного дня. 245-6

Комітет Балевий.

КРАСЩЕ ВМЕРТИ

Житте стаесь невинносимим, коли тіло знищене хоробами. Все лишень журба і людина стаеси байдужна та пригнобленою. Пийте богато води і попробуйте

GOLD MEDAL HAARLEM OIL CAPSULES

Знаний мочевий стимулянт. Національний Середник в Голяндії понад 200 літ, є він ворогом ниркових, печінкових і мочевих недомагань. У всіх аптиках, в трех величинах.

Домагайсь на знаком Gold Medal на кожній пачці і неберіть імітацій.

ДОМИ — ФАРМИ!

СОТКИ ДОМІВ, фарм і інтересів на кождім або в заміну.

В ПОСЛІДНІМ РОЦІ продали ми домів і иншого на загальну суму $325,900.00

ВСІ НАШІ КЛІЕНТИ вповні задоволені з нашої услуги.

Хто хоче скоро продати, купити, замінити свій маєток, най голоситься до нас.

Ідіть там, де дістанете скору і чесну услугу.

V. BONACHEVSKI, Real Estate Broker, 4233 Germantown Ave., Phila. Pa.

ЯК ВАШ ЖОЛУДОК?

Мій добрий, дякую. Не був він все таким. Можете легко позбутися диспепсії, нестравности, катару жолудка, відбиваня, битти серця, квасів, нервовости, затвердення, болю голови і т. п. так як я і в той сам спосіб. Не присилайте цента, позаяк я так певний, що сей середник поможе Вам, що вишлю його Вам оплачено почтою. Коли переконаєтесь, що він поміг Вам позбутися жолудкових недомагань, пришлете мені одного доляра. Як се довіря і щирість моя подобеся Вам. Пишіть сейчас. Адреса: 209—

THEODORE H. JACKSON, Stratford Bldg., 14-D, Syracuse, N. Y.

ДОБРИЙ ПОБІЧНИЙ ЗАРОБІТОК

МОЖЕ МАТИ КОЖДИ АБО КОЖДА, ХТО МАЄ БОГАТО ЗНАКОМИХ!

Шукаємо енергічних поміч-ників і помічниць для продавання лотів в гарнім і добре положенім центрі Масапех. Спеціяльно звертаємо увагу тим, що працюють у фабриках, заводах і членів всяких організацій, товариств, клюбів і парохій. При роботі пару годин вечерами можете легко заробити від $50 до $200 тижнемо. Число опорожнень ограничене. Голоситься від 6-ої до 7-ої вечером до офісу 244—

В. КРУГЛЯКА, RODINA REALTY COMPANY, 151 AVE. A, NEW YORK CITY.

ДР. М. МЕЙЗЕЛ

бувший помічник Европейської Клініки на Університеті

СПЕЦІЯЛІСТ

лічить ОСТРІ і ХРОНІЧНІ хороби МУЩИН і ЖЕНЩИН; також шкірні і кровні хороби.

ЕГЗАМІНУЄ МОЧ І КРОВ.

139 E. 16th ST., NEW YORK

межи 3-ою Евено і Irving Place.

Години: 10—1; 4—8; в неділі від 10—12. ОГЛЯДИНИ ЛИШЕНЬ $2.00.

Др. А. Л. СИЗАР, Доктор і Хірург, Спеціяліст у всіх хоробах і операциях від очий, ух, носа і горла. Найновійша метода діягнози і курациї.

127 E. 84th ST., NEW YORK, N. Y. межи Park і Lexington Aves.

Години: 10. до 12. рано, 6. до 8. вечер. Неділі 10. до 1. пополудни.

ДАРОМ ТЕРПЛЯЧИМ НА АСТМУ І ГЕЙ ФІВЕР.

Дарова проба метода, яку кождий може зробити без неприємности або втрати часу.

Ми маємо методу для припинення Астми і хочемо, щоб ви попробували її на наш кошт. Без ріжниці чи ваша хороба давна або терпляча, чи ся Астма або Гей фівер, ви повинні післати по пробу нашої методи. Нема ріжниці, де ви живете, яке зайняте ви літа, коли терпите, наша метода принесе вам полекшу. Спеціяльно хочемо вислати її тим безнадійним, котрим всякі инші лікування не помогли, хочемо показати кождому, що наша метода присвячена для покінчення тих хорób, як тяжкий ваздих, свист і другі дрожаи. Ви неповинні помирати сей оферти. Пишіть днесь. Неприсилайте гроший. Лишень зашліть поникший купон. Зробіть се днесь. 133—

FREE TRIAL COUPON. FRONTIER ASTHMA CO., 692 F. E. Frontier Bldg., 462 Niagara St., Buffalo, N. Y. Send free trial of your method to:

ЯК МИ ПОМАГАЄМО СТАРОМУ КРАЄВИ.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

З віча для потерпівших від повені.

На руки Комітету Українських Товариств і Братств в Ню Йорку, Н. Й., зложили для потерпівших від повені на Західній Україні слідуючі жертви:

По $50: Тов. „Просвіта"; П. Стасюк; Тов. „Подільська Січ" $40.00; І. Редчук $30.00; І. Тураш $25.00; по $20.00: М. Дусановський, М. Кобзістий, С. Тураш; по $15.00: А. Пасічник, Я. Корнат, М. Савіцький, А. Дацишин, В. Ценкіз; по $10.00: О. Різник, Ксеня Костишин, М. Каришин, Т. Йосик, С. Кучма, М. Кучма, М. Рак, С. Мирош, Д. Сеник, К. Задорожна, Т. Трудиус; по $5.00: Я. Стецкевич, А. Куцик, Я. Тарас, Сосітка, І. Шкваров, І. Божемський, К. Мартинюк, А. Васильців, О. Матейко, В. Кункульовський, С. Чосник, С. Мудрейко, М. Тураш, Ю. Павчак, Д. Моравський, Д. Каришин, М. Кифор, Й. Хомів, К. Заплатинський, С. Скородинський, І. Городецький, А. Курчій, Олійник, Ф. Стефанів, Ц. Стасюк, В. Дроботій, А. Дроботій, С. Дроботій, школяр, В. Дроботій, школяр, В. Корнило, І. Жовнір, М. Сиротюк, М. Ганчар, школяр, С. Матейко, Кучкуда; М. Кучма $3.00; по $2.00: П. Грицишин, Балабан, Тарнопольський, С. Комранський, Ю. Шкляр, І. Семаль, Г. Олійник, М. С. Угорчак, С. Паславський, В. Чорномаз, Яцишин, І. Крочак, І. Банах, І. Приймак, С. Чомковський, Т. Синютович, І. Висьола, І. Зараска; по $1.00: Г. Пискур, О. Китинський, С. Дусановська, 6 літ. дівчина, П. Сеник, А. Марко, Г. Максимців, М. Самбірський, Е. Кривінь, І. Пелех, В. Палійчук.

Жертви не вписані $5.70.

Збірка К. Костишина $11.05.

Збірка П. Стасюка $52.00.

Разом $732.75.

Видатки виносили $73.55. Вислано для поводян $600, остає в касі $59.20.

Іван Жовнір, секр.

ДЖАНСТАВН, ПА.

Ратуймо братів в краю.

Мимо аґітації, яку ведуть ріжні несовісні люде між нашим народом щодо цего, що зібрані нами тут гроші на допомогу потерпівшим від повені не дійдуть до наших братів селян, наш нарід в Америці таки відчуває горе рідної землі і радо складає жертви. На разі зібрав я $97.18 і суму ту вислано до Обєднання.

Збірка продовжується.

Жертвували по $5: о. М. Волощук, М. Гладьо; по $2: М. Макар, С. Памула, І. Сорока, В. Коваль; В. Гнилюг $1.75; по $1: М. Шатинський, І. Павлишин, Г. Кравець, М. Козьоринський, І. Шклярський, Г. Баршівський, Г. Шевчик, Ю. Бучвак, М. Карваш, М. Сенчишин (мол.), С. Загродніченк, М. Коваль, М. Тарчанин, В. Лесінський, Т. Сандак, Д. Ярастовський, Д. Кухнович, В. Сандак, І. Кушарич, П. Гавриляк, І. Лаґан, С. Когут, І. Ковальчик, Гр. Тарчанин, І. Стасюк, Ів. Хиряк, П. Білас. В. Сапчич; по 50 цент.: В. Возняк, М. Шимко, П. Сцілений, І. Коріновський, С. Шпега, С. Талайчак, М. Загродночек, Д. Козьоринський, В. Комаровський, А. Щерба, В. Ганик, С. Ричак, І. Пилипів, П. Батор, Ф. Баршівський, І. Гамонко, Л. Кристнер, К. Гузинський, М. Гицак, П. Голубець, П. Свідерко, І. Василько, Н. Бац; дрібними жертвами $2.25. — Разом $61.50.

Новочаний Соломон.

Школяр Івась читає вдома біблію на голос у цьому місци, де сказано: — Соломон мав 900 жінок і триста наложниць... Жінка звертається зі злобним усмихом до мужа й каже: — А з тебе, нездаро, ніколи Соломон не буде...

ПРОТОКОЛ ЗАСІДАННЯ ЕКЗЕКУТИВИ У. Н. СОЮЗА

З ДНЯ 23. ВЕРЕСНЯ 1927 Р.

Присутні: Т. Грицей, гол. предсідатель; С. Ядловський, менаджер; Р. Слободян, гол. фін. секретар і І. Каштанюк, гол. рек. секретар.

Після полагодження справ рутинових, обнятих місячними звітами головних секретарів на іншім місци, на денний порядок поставлено слідуючі справи:

1) Звіт голосовання гол. урядників в справі признання Комітетови Сиротинця-Захисту $60 місячно на оплату сталої помочи в технічній роботі Комітету.

2) Звіт з голосовання гол. урядників в справі номінації д. В. Репужинського Головним Радним У. Н. Союза.

3) Справа негайної допомоги заморським братам з приводу повені в Галичині.

4) Справа Михайла Кривого і Йосифа Крупки з Дітройт, Міш.

5) Справа непорозумінь у 282-ім відділі У. Н. Союза в Сиракюз, Н. Й.

6) Державна контроля діловодства і майна У. Н. Союза з рамени стейту Виксансин.

І. Домаганнє Комітету зістало поперте 15-голосами головних урядників, одобрюючими принятте сталої помочи комітетови коштом $60 місячно. Три голоси були проти такого домагання, одеи гол. урядник здержався від голосовання і одного голосу бракувало задля опорожнення одного уряду Головного Радного.

Повисший вислід голосовання переказано предсідателеви Комітету д. М. Угорчакови устно, залишаючи бальоти в актах гол. канцелярії.

Супроти того, що домаганнє Комітету, а зглядно предсідателя тогож Комітету не одобрено одноголосно, а голосуючі проти одобрення підносять закиди, яких в інтересі самої справи Сиротинця-Захисту і гол. уряду ігнорувати не можна, констатується потребу слідуючого пояснення:

Термін „сталий клерк", якого в своїм домаганню ужив предсідатель Комітету Сиротинця-Захисту, а який Екзекутива повторила в обіжнику, даючи справу під голосованнє гол. урядникам, нема підстави уважати креованнєм вічно сталої позиції, бо й сам Комітет Сиротинця-Захисту не є сталою інстанцією встановленою Конвенцією, а лишень тимчасовим помічним тілом з рамени Головного Уряду для переведення вступних кроків у виконанню ухвали Конвенції в справі Сиротинця-Захисту при У. Н. Союзі.

Так само все то, що до тепер в справі Сиротинця-Захисту зроблено і дальше робиться, нема підстави уважати за дослівне виконуванне конвенційної ухвали, а лишень вступними кроками до її виконання.

Ухвала конвенції в справі Сиротинця-Захисту після конвенційного протоколу звучить: На формальне внесенне М. Угорчака, поперте М. Мурашком, щоби Головний Уряд виготовив цілий плян щодо Сиротинця і дав під голосованнє членам У. Н. Союза, ухвалено.

Конвенційна ухвала не означає речецця виготовленя плянів, ані реченця віддання їх під загальне голосованнє членів. Та тут треба сконстатувати, що сама конвенція розбирала ріжні пляни і пропозиції на підставі рефератів і голосів кандидатів, в яких говорилося між иншим, також і о тім, що юлиби кождий член примусово зложив на ціль Сиротинця-Захисту по $1.00, то потрібну на початок суму $100.000 ледви можнаби зібрати перед слідуючою Конвенцією. Також треба констатувати, що минувша Конвенція мала авторітет і силу такий примусовий податок на членів наложити, а мимо того примусового падатку не наложила і Гол. Урядови поручила виготовленнє „цілого пляну". Чого не зробила Конвенція, того не міг зробити Гол. Уряд сейчас по Конвенції з одних тих самих причин, а то побоюючись, що примусовий податок, хочби й ухвалений не конвенційними делеґатами, але більшістю голосів самих членів, легко може викликати забурення в орґанізації та нанести шкоду, і тому під тими „цілими плянами, які Конвенція поручила зробити Гол. Урядови, треба розуміти не що іншого, як відповідне вироблення прихильної опінії членів на справу, що саме Головний Уряд наміряє осягнути акцією Комітету, названого Комітетом Сиротинця-Захисту У. Н. Союза.

Всякий мусить признати, що розведена Комітетом акція ціль свою осягає. Акцією Комітету чимраз більше справу популяризується навіть поза кругами членства орґанізації, а добровільні жертви не лиш будують потрібний фонд, але є міриилом для формовання плянів, після сил випробуваних, якраз тою акцією. Акція комітету не лиш виказує наглядно і прилюдно чимраз більше заінтересованнє загалу справою Сиротинця-Захисту, чи і якого Сиротинця нам потрібно; але заразом дає докази, чи і який Сиротинець ми годні збудувати, а відтак утримати. Акція Комітету уможливить вкінци Головному Урядови виконати ухвалу Конвенції відданєм остаточних „цілих плянів" під голосованнє всіх членів. Пляни, які будуть не лиш виготовлені Головним Урядом, але які будуть походити з загальної опінії членів, вироблені тою акцією Комітету. Головна річ у тім, що з хвилею, коли справа дозріє для референдум, то не лиш пляни будуть готові, але й відповідні фонди зібрані без голосовання, добровільно, необхідні для виконання тихже плянів. Бути може, що справа ще й до слідуючої Конвенції не дозріє до тої міри, щоби над нею переводити загальне голосованнє-референдум і її аж сама Конвенція буде полагаджувати, що залежне не від Гол. Уряду ані від Комітету, тільки від всего загалу членів. Так беручи на згляд все те, що Гол. Уряд акцією Комітету в тій справі до тепер зробив і осягнув, не можна буде сказати, що Гол. Уряд не старався як міг найкрасше і найпевнійше до виконання ухвали минувшої Конвенції дійти і її перевести.

(Дальше буде).

Пожалував.

Між розбишаками, які чатують на якогось богача, один говорить: — Ти казав, що той богач з грішми буде сюди переїздати о десятій годині...

— Так мало бути — відповідається другий — а ось вже пів до дванайцятої, а його нема. Я боюсь, щоб йому, хорони Господи, що злого не приключилось.

ПЕРЕСИЛКА ГРОШЕЙ ДО КРАЮ В ДОЛЯРАХ

ПАШПОРТИ — КАРТИ КОРАБЕЛЬНІ.

СТАРОКРАЄВІ СПРАВИ ВСІЛЯКОГО РОДА.

КУПНО І ПРОДАЖ ДОМІВ В ФІЛАДЕЛФІЇ І ОКОЛИЦІ, КОНТРАКТИ КРАЄВІ І АМЕРИКАНСЬКІ АСЕКУРАЦІЯ ДОМІВ І МЕБЛІВ ВІД ОГНЮ

Хто має до полагодження котру з вищеведених справ, нехай особисто або письмено зголоситься до мене і перед ніким правдиво української нотаріяльної!

T. J. HRYCEY & CO.

229 SOUTH FOURTH STREET, PHILADELPHIA, PA.

Bell Phone: Lombard 2903

МУЩИНИ — ЖЕНЩИНИ

НЕДОПУСТІТЬ, щоби нечиста кров нищила ваше здоровле.

Шкірна недуга псула ваш вигляд.

Нервові клопоти нищили вашу веселість.

Яка небудь долеглівість нищила ваше житє через неувагу.

ЛІЧЕННЄ для мущин і женщин оперте на знанню і довголітній практиці. ПЕВНЕ в своїм ділянку. — СКОРЕ в наслідках. — ПРИСТУПНЕ в ціні.

ФЛЮОРОСКОПІЧНА ЕКЗАМІНАЦІЯ ДУЧАМИ „ЕКС" ОБІРМАЄ УРИНОВУ АНАЛІЗАЦІЮ КРОВИ.

Офіс. год.: денно до 8. вечер. Второк, четвер і неділю до 1. пополудни.

PHYSICIANS PAYING CLINIC, Dr. Booth, директор

140 EAST 22nd ST., near Lexington Avenue, NEW YORK, N. Y.

ЯК РАЗ ТЕПЕР ПОРА НА ЦЕ, щоби купити або замінити дім, фарму або бизнес. Під осінь дешевше це зробити як коли инше. Тому коли думаєте про власний дім, про бизнес або фарму, зайдіть до нашого офісу. Полагоджуємо рівнож ріжнородні тутешні і старокраєві справи, пересилаємо гроші до старого краю в доларах, виробляємо повномочія і ин. 233—

WALTER KOSTETSKI & CO., Inc., Business & Real Estate Brokers, 4309 GERMANTOWN AVENUE, — — PHILADELPHIA, PA.

УКРАЇНСЬКА ГЕНЕРАЛЬНА АГЕНЦІЯ В ШИКАҐО

Купуєте або продаєте дещо, зайдіть до нас. Одержавши фахову пораду не ошукаєте себе, а купите або продасьте добре.

Контролюємо абстракти, робимо кльозунги при купнах. Також всілякі документи, контракти, мортеґі, діди. Інсуренс і всякі нотаріяльні посвідчення. Шіфкарти з Америки і до Америки. Старокраєві справи — всякі краєві документи.

Посилаємо гроші до краю в американських долярах — дешево, скоро, під ґарантією — на жадане телеґрафічно.

Заходіть або пишіть на адресу: 198—

MICHAEL KLEM, 2016 W. CHICAGO AVE., CHICAGO, ILL.

ТАЙНИ ЕГИПЕТСЬКИХ ЖРЕЦІВ.

Єгипетські жреці (духовники) розумілися на ріжних штучках, при помочи яких легковірну масу народу держали в страху і підчиняючи своїй волі. Страх перед надприродними силами жреців і перед їх тісною звязю з богами був великий. Крім того всього технічне знання жреців не було велике. Воно торкалося лише тої ділянки фізики, яку ми нині називаємо механікою. Знали, що таке підойма (ліфт), вальці, елястичність, тиснення огрітого воздуха. Але єгипетські духовники і це обмежене знання вміли добре вихіснувати. Приміром, яке то мало значіння, коли ворота святині самі отвиралися, як до них хто приблизився. То значило, що для того чоловіка боги є прихильні. Але, щоби хто зазнав тої прихильности, мусів приносити великі жертви.

Штучка, що ворота самі отвиралися, була дуже проста. На порожнім камінним або металевім престолі горів огонь, від якого воздух у престолі пширювався. На долівці під престолом був отвір, в якім було дно бочки; бочка була повна води, а рурами була злучена з міхуром. Толок огрітого воздуха тиснув воду з бочки до міхура, наслідком чого міхур ставався все тяжчий. Міхур був получений шнуром, шнур переходив через валець і лучився із замком воріт храму. Коли міхур набрав відповідного тягару, тягнув за собою шнур, замок (клямка) підносився і ворота отвиралися самі. Крім того чути було теж звуки труб при отвиранні воріт. Звуки ті витворювалися при помочі згущеного воздуха.

Біля староєгипетського міста Теб є голосні статуї. Є то каміні великани, що від сходу сонця видають із себе звуки. Вже римський цісар Септімус згадує про ті звуки. Чув їх, як давав направляти статую єгипетського володаря Амеботена III. Також цісар Гадріян чув ті звуки. Тайна тих звуків не є вповні й донині розяснена. Ставлять найріжніші теорії (наукові здогади). Найправдоподібніша є, мабуть, теорія, поставлена славним французьким інжиніром Соломоном де Кос (1576—1626), а саме, що звуки ті витворює тиснення воздуха. Воздух у нутрі статуї огрівається від сонця і видає ті таємничі звуки. Ті звуки чути лише рано при сході сонця, коли є найбільша ріжниця температури наслідком часто дуже холодних ночей у Єгипті.

НАДЗВИЧАЙНЕ!

Повисше знаменитої якости ПЛЕЄР ПІАНО лишень $375.00 Легкі сплати

$2.00 Так Легко, як тижнево, ми пришлемо сей гарний інструмент як до вашої хати.

ДАРОМ! Стілець, Накривало і Ролькн.

Воно виплатиться вам купувати

У СТАРІМ І ПЕВНІМ СКЛЕПІ НА ОДНІМ МІСЦІ 10 ЛІТ.

Отворено вечерами.

ВІКТРОЛІ—РАДІЯ—ПІАНО

EUROPEAN PHONOGRAPH Co.

10th ST. & AVE. A, NEW YORK

Др. Б. ТРОЙ УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНТИСТ

49½ FIRST AVE., cor. 3rd ST. NEW YORK, N. Y.

Роботу виконує солідно. Умірковані оплати. Платити можна ратами. Через 10 літ знають мене за пильне виконування механічної роботи в обсягу дентистики.

Оглядини при помочі лучів Рентґена (X-Ray) даром.

НАЙНОВІШІ ТЕАТРАЛЬНІ КНИЖКИ З КРАЮ.

ТАЙНА, трагедія у 5-ти діях (9 осіб), Дмитро Николишин .... 40 ц.

СОФІЯ ГАЛЕЧКО, пєса з житя У. С. С. в трох діях (8 осіб), Микола Угрин-Безгрішний ... 30 ц.

ПОШЛУНОК ЮДИ, пєса на чотири дії (5 осіб), С. Бела ..... 50 ц.

МІШАНИ, драма на 5 дій (28 осіб), Вацлав Мартинович ..... 35 ц.

ТРІХИ МОЛОДОСТИ (при сеєї помешки на 3. дії (12 осіб), Володимир Мартинович ..... 25 ц.

ДОСИДЖУВАЛА ПОСАГУ або ВЕСІЛЯ З ПОПРАВКАМИ, на 3 дії жарт зі сватанє і танцями (11 осіб), В. Мартинович ..... 20 ц.

ПОТЕРЧУК, пєса зі сватанє і танцями з приводу житя (12 осіб), В. Мартинович ..... 35 ц.

Замовлення разом з належитістю слати:

„СВОБОДА"

83 Grand St., Jersey City, N. J.

F. RAY COMSTOCK & MORRIS GEST

мають вистави

БАЛЄВА CHAUVE-SOURIS

COSMOPOLITAN THEATRE

Columbus Circle & 59th Street.

Веч. 8.30. Приступні пополудневі цінн Четвер і Суботи.

ЛИШЕНЬ ТРИ ТИЖНІ.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ПОШУКУЮ свого кравця Іван Ілєнка, з села Грозьова, пов. Стрий, Самбір; тому 10 літ перебував в Bethlehem, Pa. Хто би про нього міг або він сам прошу зголоситись на адресу: 245-6

KASIA WYTIWSKA, Box 413, Crabtree, Pa.

МУЩИНА глядає кімнати в середній родині в спокійній околиці поблизу міста. Ласкаві зголошення слати так: 245-6

J. K. c/o SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ДЯКОЧУТЕЛЬ пошукує посади провадзу хор і все що входить в обсяг роботи дякочутеля. Зголошенє прошу слати на адресу: 245-6

W. L. Box 743, Wall, Pa.

ЯК ЩО ВАМ ТРЕБА купити дерево, капусти, дров на зиму або хотите купити фарму, тут коло мене є на продаж, школа, місто, кар... все близько. Голоситься до 245

WASYL CERKOWNYK, R. F. D. 6, Box 76, Bridgeton, N. J.

З ПРИЧИНИ смерти мого мужа мушу продати свою 90-акрову фарму, все на фармі; як машини, вози, знаряддя, ніджаї до різниця дров, автомобіль, 4 корови, кінь, 2 свині, 150 курий, дім 9 кімнат, вода в домі, курники на 3000 курий і другі будинки, збір з яйця; до міста 1½ милі; ціна на $4,500, готівкою $2,000. Фарма межи Норвіч і Плейнфілд, Конн. Адресувати: Mary Dawidowich, 252 Versailles, Conn. 245-6

КОНКУРС.

Українська Греко-католицька парохія в Зауте, Pa., пошукує дякочителя від першого падолиста. Обовязки провадження школи і хору. Голоситись до предсідателя: 244-5

TYT SZKYRAN, 109 Garden St., Sayre, Pa.

ХТО З ТОВ. ДЯКОЧУТЕЛІВ має партитуру Свекруха (Лопатинського), прошу ласкаво зголоситись на слідуючу адресу: 245-6

GEO. BEREZINSKY, P. O. Box 662, Centralia, Pa.

ХТО З УКРАЇНЦІВ не може робити, а хотів би вчитися за столяра (карпентер), дістане $30 на місяць борт. Голоситися: 245-6

HNAT NOWAK, 326 Chi R. D. Sewaren, N. J.

ЗОЛОТІ 14Kt. ТРИЗУБИ, ніжні і гарно викінчені, Штука $2.00. Для товариств і перепродавців ціни знижені. Пишіть на адресу: 240-5

VOLODIMIR JURKOWSKY, Jeweler, 324 East 34th Street, New York, N. Y.

ВІДКРИЛАСЬ УКРАЇНСЬКА ГОЛЯРНЯ (Барбер шап) в якій костумерів обслугується перпорядно й чемно. Приходіть і переконайтесь. 233—

119 ST. MARK'S PL. (E. 8th ST.), NEW YORK CITY. М. Квасниця, властитель.

Established 1920

СКЛАД НАЙЛУЧШОГО 100% ПІРЯ

Гусяче правдиве, імпортоване і власного виробу — пірє, дерпє, пуле і мох, качаче пуле і мох, — готові подушки власного виробу; DMC нитки; стемповані річи; срібло Roger's; сверди; полотна на покривала; капи; ножиці і много инших річей до домового ужитку. — Все найлішого якости і ґарантоване. Пишіть по безплатний ілюстрований катальоґ до:

THE LIBERTY MDSE SALES CO., P. O. Box 152, Sta. D., New York City.

ІТАЛІЙСЬКІ ГАРМОНІЇ.

Виробляємо і спроваджуємо ріжні першої класи ручно-робені Італійські ГАРМОНІЇ, найлішні у світі. Десять літ ґарантії. Наші ціни є низші від всіх инших. Безплатні інструкції для купуючих. Пишіть по дорожній катальоґ.

RUATTA SERENELLI CO., 1074 Blue Island Ave., Dept. 117, CHICAGO, ILL.

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАЙМАЄЬСЬ ПОХОРОНАМИ В БАЗИК, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ.

129 E. 7th STREET, NEW YORK CITY

Telephone: Orchard 2565